

IN HETZELFDE SCHUITJE

(WE'RE ALL IN THIS TOGETHER)

Toneelspel ook geschikt voor jongeren in twee bedrijven

door

GRACE RUDOLPH

vertaling

Janny Spijker

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **IN HETZELFDE SCHUITJE - WE'RE ALL IN THIS TOGETHER** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **GRACE RUDOLPH** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 2000 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **20** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

Libby - moeder van Mac
Mac
Paula
Ruthie - dochter van Paula
Angie
Meneer Marlow
Rita
Wanda - dochter van Rita
Jenny
Anna - moeder van Jenny
Tom
Betsy
Sally
Roy - zoon van Sally
Ginni
Inez - moeder van Ginni
Rose - moeder van Emily
Emily
James
Lily - moeder van James

DECOR:

Midden achter bevindt zich een kastdeur. Aan beide kanten (onopvallend) zien we een haakje om een ingelijste foto aan op te hangen. Een grote houten stoel staat in het midden. Rechts een grote "steen". Links een simpele, lege boekenkast en een klein, leeg tafeltje.

EERSTE BEDRIJF

Het toneel is leeg als het doek opgaat. Na een tijdje komt Libby joggend op in sportkleding, zonder gympjes. Terwijl ze op de plaats jogt, kijkt ze om zich heen.

Libby: Mac? Weet jij waar mijn gympies zijn?

Mac: *(achter)* Nee.

Libby: Wat?

Mac: Nee.

Libby: Waar zijn ze dan?

Mac: *(op, etend uit een zak chips)* Weet ik niet.

Libby: Ik moet ze vinden.

Mac: Je gaat het zeker weer doen, hè mam? Je doet zeker weer mee met de wedstrijd?

Libby: Ja, ik ga het doen. En deze keer ga ik winnen.

Mac: *(richting publiek)* Ze gaat het weer doen. Ze gaat meedoen aan de wedstrijd. Vorig jaar werd ze door een hond gebeten. Het jaar daarvoor viel ze naast het huis in de struiken en we hebben er vier uur over gedaan voor we haar hadden gevonden. Waarom kan ze niet zijn zoals iedereen? Waarom moet ze me zo voor schut zetten? *(Libby jogt naar de kast en haalt er een paraplu en een paar schoenen uit)*

Libby: *(terwijl ze een halfvolle zak hondenvoer tevoorschijn haalt)* Wat doet dit hier? We hebben niet eens een hond. Waar zijn mijn gympies nou?

Mac: Volgens mij helemaal achter in de kast. *(Libby kruipt in de kast en Mac haast zich om de deur dicht te gooien en gaat er tegenaan staan)*

Libby: *(achter)* Hé! Laat me eruit! Mac? Mac... ben je daar nog? Laat me eruit of je krijgt huisarrest.

Mac: *(terwijl hij tegen het publiek praat verplaatst hij de spullen naar de lege boekenkast)* Met een familie zoals de mijne hou je weinig sociale contacten over. Ik heb een broertje, zusje, moeder en vader, dat wil je niet geloven. Hoe kan ik hier vrienden ontvangen met een broertje van vijf die over alle meubels rent met een magic cape om zijn nek? Hij draagt daarbij een grote, gerafelde handdoek vol met gele eendjes. Volgens mij was die van mijn vader toen hij vijf was. Die cape zou nog wel gaan, als hij maar niet zo'n fluoriserende groene hoepel constant met zich mee zou dragen. Houdt de "vampers" op afstand, zegt hij. Ik denk dat hij vampieren bedoelt, maar je weet maar nooit. Ik bedoel, deze jongen raakt half gek als

hij een vlieg of een mier ziet. Waarom kan ik niet net als ieder ander een gewoon broertje hebben? Mijn zusje is vijftien. Zij draagt een oranje slobberbroek, groene glitter ogenschaduw en haar ondergoed over haar kleren. Vorig jaar kerst scheerde ze haar hoofd kaal. Elke keer als ze haar mond opendoet is het alsof er een complete heavy-metal band haar mond uitkomt. En ik moet met haar onder één dak leven. Ze is zo luidruchtig, ruw en grof, dat je zou denken dat ze aan de een of andere karakterveranderende drug is. Maar dat zal wel niet, want geen dealer kan dicht genoeg bij haar komen. Kalmeringsmiddelen ook niet. Ik zou zo graag net als iedereen een gewone zus willen hebben. Mijn moeder was vroeger oké. Totdat ze veertig werd. En de weg kwijtraakte. Ze kocht een racefiets en zegt dat ding te willen leren rijden voor ze vijftig is. Als ze zo doorgaat heeft ze die tijd hard nodig, misschien nog wel meer ook. De burens hebben een Doberman. Hij zit buiten op de veranda op moeder te wachten. Elke avond na het eten komt ze langs en rent hij achter haar aan, blaffend, hijgend, grommend. Moeder stopt dan, buigt zich naar hem over en zegt heel lief: "Ach, wat lief. Wil je je huisje beschermen? Brave jongen. Als je me bijt scheur ik je lippen van je kop". De verbijsterde hond weet niet meer wat hij moet doen. Je ziet hem denken, dat hij zijn deel van het spel wel onder de knie heeft, maar waarom zij nog niet de hare? Hij staat haar dan na te kijken terwijl zij rustig de straat uit fietst. Ik zou zo graag een leuke, normale moeder hebben. Dat is toch zeker niet teveel gevraagd? Mijn vader heeft geen fiets. Nee... hij heeft skates. Hij is waarschijnlijk de oudste vader die op eigen skates rondrijdt. Elke ochtend voor hij naar zijn werk gaat, gaat hij eerst de straat op en af skaten om de adrenaline op gang te brengen. De eerste keer probeerde de Doberman van de burens hem in te halen om te bijten. Mijn vader stopte, pakte een grote steen en gooide die rakelings langs zijn kop. Volgens mij krijgen we nog wel een proces aan onze broek. Normaal. Gewoon een normaal gezin. Met vijftien minuten normaliteit neem ik ook al genoeg. *(hard geklop aan de binnenkant van de kast)* Mam? *(naar de kast)* Sorry, mam.... Als ik je eruit laat, beloof je dan dat je me niet voor schut zet? Alsjeblieft? Kom er gewoon uit en ga koekjes bakken of zo. Probeer alsjeblieft een beetje zoals andere moeders te zijn, oké? Mam? Mam?

Paula: *(vanuit de kast)* Laat me eruit! Nu!

Mac: Mam, ben jij dat? *(opent de deur op een kier. Paula wringt zich naar buiten)*

Paula: Waar ben ik? Wat is dit voor plek? Wie ben jij?

Mac: Waar komt u vandaan?

Paula: Waar is mijn dochter? Is Ruthie hier ook?

Mac: *(opent de deur en kijkt naar binnen)* Mam? Mam, ben je daar?

Paula: Wie is daar?

Mac: Mijn moeder is weg.

Paula: Ruthie ook. Ik dacht dat ik haar vanmorgen niet op tijd voor school uit bed zou kunnen krijgen. Ze weigerde eruit te komen. Zei dat ze lelijk was. Zei dat ze misvormd was. Ik weet hoe moeilijk het is, maar denk je dat ik haar dat kan vertellen?

Mac: Mam?

Paula: Oh nee. Ze denkt dat ik als achtenvijftigjarige jarige ben geboren en ik ben nog maar negenendertig! Ik weet niet hoe ik haar kan geruststellen. Ze denkt dat ze lelijk is. Toen ik haar leeftijd had en het mij overkwam, dacht ik hetzelfde. Ik ging naar een nonnenschool en moest een blauw uniform dragen. Hoog gesloten met een witte kraag. De mouwen kwamen tot aan je polsen en de zoom tot aan de rand van je witte sokken. Het kwam erop neer dat alleen je handen en je gezicht zichtbaar waren. En als je... puistjes had, dan was het gebeurd met je. Je kon ze niet verbergen achter make-up, want alleen slechte meisjes droegen make-up. Je kon geen opvallende kleding dragen om de aandacht af te leiden van je gezicht, want iedereen droeg dat blauwe uniform met die witte kraag die juist de aandacht vestigde op je... puistjes. Je kon geen pony dragen om de puistjes op je voorhoofd te verbergen, want alleen slechte meisjes droegen pony's. Ik weet niet hoe of wie ermee is begonnen, maar daar zijn ze... puistjes. Op je voorhoofd. Iedereen kon ze zien. Als je puistjes op je wang had en je had lang haar, dan kon je net doen alsof je diep in gedachten was. Maar als een zuster dat zag, dan zei ze: "Dat is een walgelijke gewoonte." En dan draaide de hele klas zich om om te kijken over welke walgelijke gewoonte ze het had. En daar zat je dan, met je... puistjes. En ze kwamen altijd opzetten op het moment dat er foto's werden genomen voor het jaarboek. Of als er een schoolfeest was. Of als je beste vriendin je eindelijk ging koppelen aan haar oudere broer. Degene die in het weekend thuiskwam. Van de universiteit. En jij had.... puistjes. En er waren allerlei middeltjes, die geen van allen werkten. Ik gebruikte Lava zeep. En als ik dat niet kon krijgen nam ik een ander soort zeep dat aanvoelde als een steen, twee lagen van je huid verwijderde en... puistjes achterliet. En dan waren er crème's en lotions die aanvoelden alsof je huid in brand stond. En natuurlijk had je altijd nog peroxide, wat best wel aardig was, want daar kon je ook een paar druppels van op je haar doen om te blonderen. Maar dat zag nooit iemand. Iedereen zag altijd alleen

maar je... puistjes. En toen, op een ochtend, ik weet niet eens meer wanneer het was, werd ik wakker en ze waren weg! Zomaar! Zonder reden. En op een enkeling na, zijn ze nooit meer teruggekomen. Je ziet zelden een volwassene met puistjes. En als ze dan eindelijk verdwenen zijn, dan dank je God op je blote knieën dat het voorbij is. En dan, op een dag, trouw je, je krijgt een baby, de baby groeit op en krijgt... puistjes. En dan begint alles weer opnieuw. De zepen. De crème's. De lotions. Zelfs af en toe de peroxide. En het enige goede wat eruit komt, is dat je soms even je kind ervan kan overtuigen dat ze meer groente moet eten, tot ze in de gaten krijgt dat het niet uitmaakt wat ze eet. Je hebt en houdt... puistjes. Het enige wat echt helpt, wat echt de puistjes laat verdwijnen.. is volwassen worden... En dan, nadat je over je eigen ellende bent gekomen, krijg je dat van je kind over je heen..... Hoorde je dat?..... Hoorde je iets?

Mac: Ik niet. Ik hoorde niks.

Paula: Dat is ze.

Mac: Wie?

Paula: Ruthie.

Mac: Da's m'n moeder.

Paula: Laat haar eruit.

Mac: Nee, dan vermoordt ze me.

Paula: Ze heeft mij niet vermoord voor het haar naar school dwingen, dus zal ze jou niet vermoorden voor het haar uit de kast laten.... Laat haar eruit! Nu! *(opent de kast, kijkt erin, maar ziet niets. Mac haalt zijn schouders op)* Wacht, wacht. Ze komt wel. Geduld..... Ruthie! Kom eruit. Nu. Je bent laat voor school.

Ruthie: *(op, met een masker op een steeltje voor haar gezicht)* Oké, ben je nu tevreden? Hier ben ik dan. Ik heb hier niet om gevraagd. Ik wilde het jou besparen. *(laat het masker zakken om haar gezicht aan Mac te laten zien)* Sorry, als het je misselijk maakt. Het was allemaal mijn moeders idee. Niet het mijne. Onsmakelijk, hè? Zie je het niet? Hier is het, zie je? Hier! *(Mac kijkt maar ziet niks, hij haalt zijn schouders op)* Je bent al net als mijn moeder. Natuurlijk kan je het zien. Iedereen kan het zien. Het is smerig. En ik ben bang dat het zich zal verspreiden. Mensen staren naar me. Praten over me achter mijn rug. Ze zeggen dat ik niet schoon ben. Dat weet ik zeker. Dat ik vies ben. Maar dat is niet zo. Ik douche wel vijftig keer op een dag. Bijna. Ik heb het ze niet echt horen zeggen, maar ik hoor het ze denken. Toen ik gisteren wakker werd en het ontdekte, had ik het niet meer. Ik keek in de spiegel en moest bijna huilen. Weet je dat het vanavond afscheidsbal is van school? En Bobby Lewis is daar.

En dan zie ik er zo uit. Nee. Ik kan niet gaan, niet zoals ik eruit zie. Ik ga niet. Bobby Lewis mag me zo niet zien. Mijn moeder zette me vanmorgen voor de grote spiegel in de badkamer en zei: “Kijk naar jezelf. Van je hoofd tot aan je voeten. Wie ziet nou een klein puistje? Mensen hebben het veel te druk met het kijken naar je haar, de kleur van je ogen, je kleren, je schoenen en hoe groot je bent. Wie ziet dat nou?” Moeders zijn zo raar. Heb je dat wel eens ontdekt? Ze hebben geen flauw idee hoe kinderen zich voelen. Ze hebben het nooit in de gaten als je verdriet hebt. Toen de Elephant Man zijn eerste bobbel ontdekte en zei: “Mam, wat is dit?” wed ik dat zij zei: “Niets, jongen. Heb je je huiswerk al af?” Toen ik vanmorgen in de schoolbus stapte zat mijn maag zo in de knoop, dat ik bang was dat ik moest overgeven. Deze dag zou ik eindelijk over mijn zenuwen heen stappen en naast Bobby Lewis gaan zitten. God? Ik hoop dat u luistert. Als dit acne gaat worden dan hebben wij samen een groot probleem, u en ik. Ik meen het, hoor. Ik wil niet opdringerig zijn, God, maar ik kan niet leven met acne. Ik weet dat U het druk heeft met terroristen in het Midden-Oosten. Ik weet van de dreiging van een nucleaire wereldoorlog en een nieuwe plaag die het hele universum kan beïnvloeden, maar als U een beetje tijd over heeft, alstublieft? Ik ben hier ook en ik lijd ook. Genees me? Maak me weer heel? Dank u, God. Amen. *(Paula neemt haar in haar armen. Ondertussen gaat de kastdeur open en Angie komt op met een sporttrofee in haar handen. Ze geeft die aan Mac)*

Angie: Mijn broer, Bobby Lewis, heeft hemofilie. Vorige week vrijdag was hij jarig. Zestien jaar en nog nooit gekust. Zal ook nooit gebeuren. Ik ben twee jaar ouder dan Bobby en ik heb altijd zijn beschermengel moeten zijn. Daar heb ik schoon genoeg van. Mijn vader heeft het altijd geheim willen houden dat Bobby hemofilie had. Hij wilde een echte, sterke zoon die eigenhandig korte metten zou maken met de Green Bay Packers. En toen kreeg hij Bobby. En een meisje. Ik was als eerste meisje aangenomen bij een voetbalteam. Ik ben een van de besten. Ik brak eens een kind zijn benen tijdens een wedstrijd. Ik maaide de zwaarste jongen van het veld. En dat allemaal om mijn vader een plezier te doen. Hij stelde het niet op prijs. Niemand mocht weten dat Bobby hemofilie had... ook al was het mijn moeders schuld. Dat komt door moeders, weet je. Ik heb een boek gelezen over de laatste tsaar van Rusland: “Nicholas and Alexandria”. Alexandria had een heleboel dochters, maar wie denk je dat ze probeerde te beschermen toen ze haar gezin op een lijn zetten om te vermoorden? Ze ging voor haar zoon staan. Dacht dat ze op die manier de kogels voor hem kon tegenhouden. Hij had

hemofilie. Net als Bobby. Bobby kon niet op dezelfde manier leven als ons, dus deed hij andere dingen. Hij leerde de beste chef-kok te zijn. Kennen jullie Maison d'Ordogne? Hij begon als busjongen en werkte zich op tot chef. Kaarslicht. Kristal. Linnen. Zilver. Vrouwen in bond en juwelen, grijze mannen die de hele wereld konden verhandelen. En een veertien jaar oude chef in de keuken die Maison d'Ordogne van de financiële ondergang redde. Ze zaten op het randje van faillissement. De chef ging er op een avond plotseling vandoor en Bobby nam het over. Een compleet succes. Hij was hun geheime wapen. Een goed bewaard geheim. Mensen kwamen van heinde en verre, want het was daar waar je moest zijn geweest. Daar moest je gezien worden. De eigenaar kwam wel eens bij ons eten. Bobby kookte dan. Mijn vader en hij moesten dan lachen om het feit dat een vijftien jaar oude jongen een vijfsterren restaurant redde dat werd beschreven in nationale tijdschriften. En ook al moest mijn vader er om lachen en noemde hij hem het kind in de keuken, hij schaamde zich toch. Hij was blij dat niemand wist dat hij daar in de keuken stond met een schort voor en roerend in pannen. Dat horen vrouwen te doen. Dus, terwijl Bobby in de keuken stond, stond ik op het veld en rende mijn benen uit mijn lijf om te presteren en touch-downs te maken. En toen kreeg Bobby een slechte bloedtransfusie. De dokter riep de familie bij hem in zijn kantoor en vertelde ons dat Bobby aids had. Het restaurant liet hem gaan. Op school wilden ze hem niet meer. Onze dominee vroeg of hij bij ons thuis kon komen in plaats van wij naar de kerk. Op een avond kwam mijn vader thuis en zonder iets tegen ons te zeggen ging hij naar boven, naar Bobby's kamer en gaf hem een envelop. Daarin zat een briefje met maar één woord: "wraak". Dat was de eerste keer dat ik mijn broertje mijn vader zag omhelzen. Daarna pakte mijn vader de telefoon en belde de redacteur van de National Enquirer. "Kent u Maison d'Ordogne?" vroeg mijn vader. "Ik heb daar gegeten", zei de redacteur, "Het was geweldig". "Mijn zoon is daar de chef en hij heeft aids", zei mijn vader toen. En de redacteur zei: "Mijn God!" en toen hing mijn vader op. Dat was een enorm artikel. Er werden veel kranten verkocht. Drie minuten nadat de krant uitkwam was het gebeurd met het restaurant. Een ploeg van **60-minutes** belde aan de deur en we hebben ze alles laten zien en verteld. Alle brieven die we hadden ontvangen. Van het restaurant, de school, de dominee. Toen, op zondag-avond, trok mijn vader de stekker uit de telefoon. Bobby maakte de lekkerste kalfshaasjes die je ooit in je leven hebt gehad terwijl mijn vader een dure fles wijn ontkurkte. Mijn moeder en ik dekten de tafel met het mooiste linnen en tafelzilver dat we

hadden en toen gingen we zitten en keken naar **60-minutes**. Ik hoef Bobby's beschermengel niet meer te zijn. Maar, één ding zou ik graag willen weten. Waar was zijn echte beschermengel toen ik op het voetbalveld stond en de kerels om me heen verrot trapte, terwijl Bobby kilometers verder die bloedtransfusie kreeg? *(hard geklop aan de binnenkant van de kast)* Er wil iemand naar binnen. Zou je hem niet eens helpen?

Mac: Dat kan gevaarlijk zijn. Ik denk dat het mijn moeder is.

Angie: Ze klinkt boos. Je kunt haar er maar beter uitlaten. Je weet hoe ouders worden als ze boos zijn. *(Mac doet de deur open en meneer Marlow stapt binnen. Hij heeft een wit schort voor en een picknickmand in zijn handen. Hij geeft Mac een hand en kijkt in het rond)*

Marlow: Wie heeft deze picknick-speciaal besteld? Jij?

Mac: Nee.

Marlow: Kaas en koude, vers geplukte aardbeien... Perrier... stokbrood...

Mac: Ik heb niets besteld.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto